

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Etika, sociologie a filozofie ve zdravotnictví

Organizační hodina

Mgr. et Mgr. Martin Zielina, Ph.D.

Osnova

- Představení ústavu
- Představení předmětu
- Podmínky úspěšného absolvování předmětu
- Zdroje informací
- Dotazy

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Představení ústavu

Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny

20.—21. 10. 2022
2.LF UK, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
www.praguesb.cz

Prague
School
of Bio-
ethics
Women in Medicine

- **Vedoucí:** Mgr. et Mgr. Martin Zielina, Ph.D.
- **Další členové ústavu** (podílející se na vaši výuce):
  - PhDr. Ingrid Strobachová, Ph.D.
  - JUDr. Adam Doležal, LL.M., Ph.D.
  - RNDr. Mgr. Stanislav Pařša, Ph.D.
- Ústav byl založen v roce 1991 MUDr. Petrem Příhodou.
- **Prague School of Bioethics** (událost umožňující diskutovat témata našeho ústavu do větší hloubky s mezinárodní účastí) – [web](#).

Prague
School
of Bio-
ethics

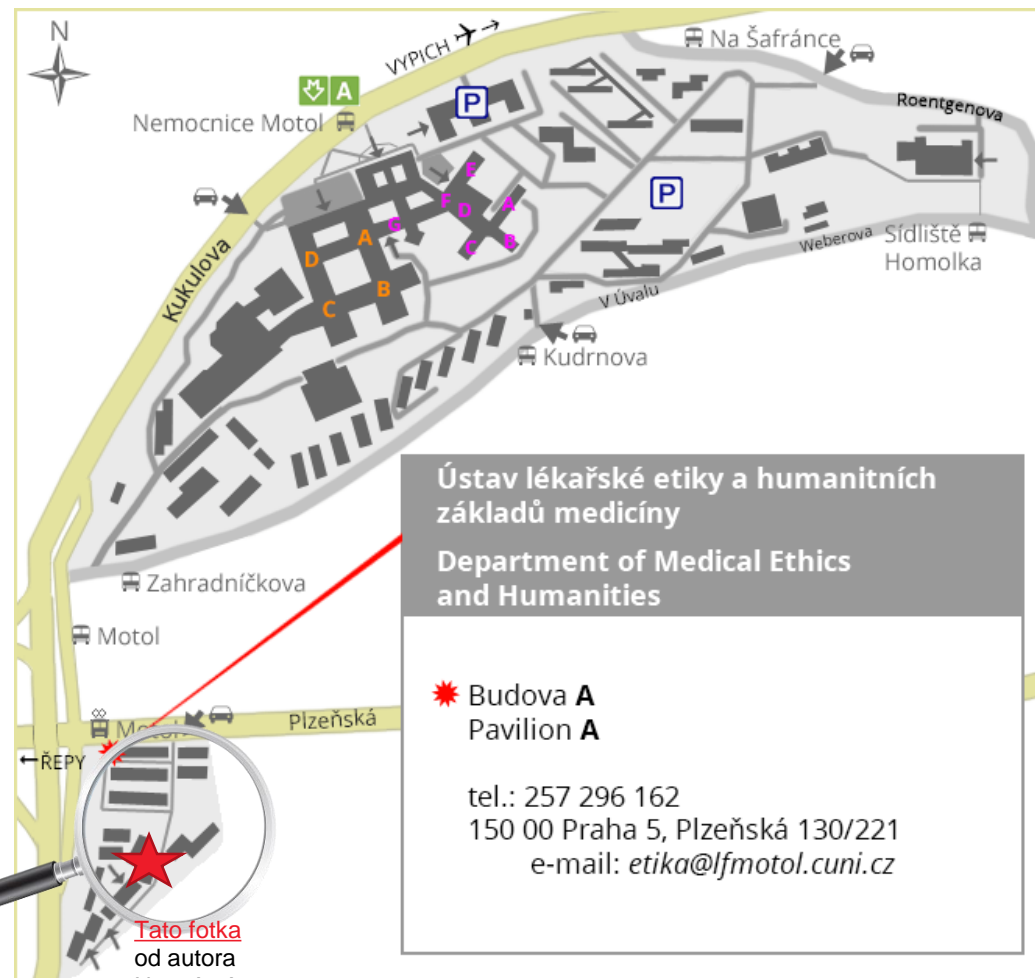

Universität
Zürich

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Kde nás najdete?

Tato fotka
od autora
Neznámý
autor s
licencí [CC](#)
[BY](#)

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Webové stránky

2. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

[Přihlásit se](#)

 [CZ](#) [EN](#)

 [AKTUALITY](#) [FAKULTA](#) [UCHAZEČI](#) [STUDIUM](#) [PH.D.](#) [ZAHRANIČÍ](#) [DOKUMENTY](#) [VĚDA A VÝZKUM](#) [SPECIALIZAČNÍ](#) [ALUMNI](#) [KONTAKTY](#)

[2. LF](#) » [Fakulta](#) » [Ústavy a kliniky](#) » [Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny 2. LF UK](#)

ÚSTAV LÉKAŘSKÉ ETIKY A HUMANITNÍCH ZÁKLADŮ MEDICÍNY 2. LF UK

- [Kde nás najdete](#)
- [Zaměstnanci](#)
- [Výuka](#)
  - [Povolené absence](#)
- [Přehled publikací](#)
- [Práce studentů](#)
- [Úspěchy](#)

Přednosta

Mgr. et Mgr. Martin Zielina, Ph.D.

Adresa

Plzeňská 130/221

Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny 2. LF UK

Zaměření pracoviště:

Hlavním posláním ústavu je připomínat a rozvíjet humanitně a společenskovední součást moderního lékařství a ošetrovatelství a přispívat ke komplexnímu pohledu na otázky zdraví, nemoci a léčby.

V současném světě čelí zdravotníci nejen profesním výzvám, ale také celé řadě etických, právních a dalších společenskovedních otázek. Výuka obsahuje témata z lékařské etiky, lékařské psychologie, sociologie a uvedení do humanitně a společenskovední problematiky související s medicínou a zdravotnictvím. Dále také ve výuce například představujeme psychologické předpoklady a sociologické determinanty etického jednání, analyzujeme iracionální motivy aktérů, představujeme filosofickou kritiku moderní vědy, ontogenezi lidské psychiky, psychosomatický přístup nebo práva pacientů a vstřícnost zdravotnického systému. Ve výuce klademe důraz na kazuistiky, ve kterých se často ukazuje prospěšnost zohledňování humanitních a společenskovedních témat pro poskytování kvalitní zdravotní péče.

Pro širší veřejnost se zájmem o bioetická témata ústav pořádá mezinárodní setkání [Prague School of Bioethics](#).

ZDE: <https://www.lf2.cuni.cz/ustav-lekarske-etiky-a-humanitnich-zakladu-mediciny-2-lf-uk>

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Moodle

DL 1 Titulní stránka Nástěnka Moje kurzy Podpora uživatelů Režim úprav

Lékařské fakulty / 2. lékařská fakulta / Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny

Etika, sociologie a filozofie ve zdravotnictví (Fyzioterapie) D0301261

Kurz Nastavení Účastníci Znamky Sestavy Další

Úvod Sbalit vše

FÓRUM
Oznámení

Výukové materiály

SOUBOR
Etika - didaktický text Označit jako hotovo

SOUBOR
5.10_Organizační hodina Etika, sociologie a filozofie ve zdravotnictví ZS2020 Označit jako hotovo
Skryté před studenty

ZDE: <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=7441>

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Představení předmětu

Představení předmětu

- **Etika, sociologie a filozofie ve zdravotnictví (ZS)**
- **ZS** (= zimní semestr) – (ne)povinná účast na přednáškách + odevzdání a obhajoba eseje (z, Zk).
- Znamka je komplexním zhodnocením vaší práce v průběhu celého předmětu!

Sylabus

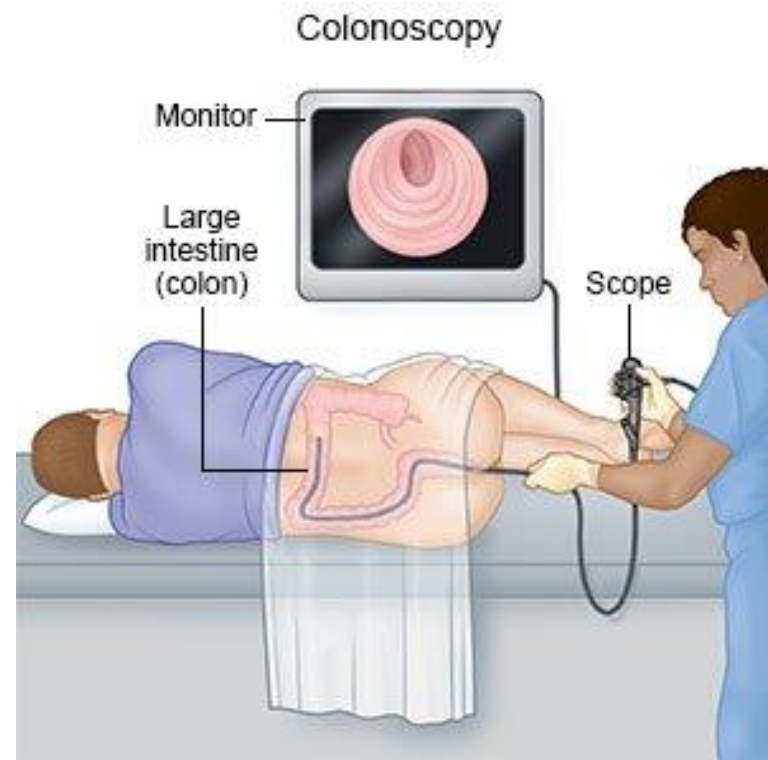
- **2.10.** – Úvodní hodina (dr. Zielina);
- **9.10.** – Normativní etika (dr. Zielina);
- **16.10.** – Komunikace a péče s handicapovanými pacienty (dr. Palša)
- **23.10.** – KMDD diskuzní metoda na zvyšování morální kompetence (dr. Zielina)
- **30.10.** – Principlialismus a kazuistická metoda (dr. Doležal)
- **6.11.** – Altruismus a další morální intuice v klinickém rozhodování (dr. Zielina)
- **13.11.** – Čtyři základní principy lékařské etiky, přehled germinální etiky (dr. Strobachová)
- **20.11.** – Germinální etika, etika transplantologie (otázka smrti) a přehled terminální etiky včetně sdělování špatné zprávy obecně s ohledem především na sdělujícího (dr. Strobachová)
- **27.11.** – Co je lékařská etika a její vznik, přehled čtyř základních principů lékařské etiky (dr. Strobachová)
- **4.12.** – Indikační komise ve zdravotnictví a jejich činnost (dr. Palša)
- **11.12.** – Práva a povinnosti pacientů a zdravotnických pracovníků (dr. Doležal)
- **18.12.** – Systémy zdravotnictví a alokace vzácných zdrojů, druhy pojišťoven, způsoby hodnocení nemocnic a lékařů (dr. Palša)
- **1.1.** – **SVÁTEK – výuka není**
- **8.1.** – Eutanazie a rozhodování v závěru života (dr. Doležal)

Kazuistika

- žena, 36 let, VŠ, učitelka. Matka pacientky zemřela ve 45 letech pro základní diagnózu kolorektálního karcinomu. Pacientka sama dobrovolně podstoupila kolonoskopii, bála se nádoru střev, které měla matka. Všichni se jí smáli, že jde na kolonoskopii, že je moc mladá a určitě nic nemá. Kolonoskopie provedená na interním oddělení nemocnice v místě bydliště skutečně prokázala přítomnost kolorektálního karcinomu. Lékař-internista vytiskl výsledek vyšetření a objednal pacientku na chirurgii k operaci. Pacientce nic neřekl, nevysvětlil. Cílem léčby má být částečná resekce střeva – hemikolektomie.
- Pacientka při příjmu na chirurgii den před operací vůbec nevěděla, co se bude dít. Myslela si, že jí jen vyříznou tumor. Kolečkář, který ji přijímal, a navíc internista, si nepřipadal dostatečně kompetentní pacientce vše vysvětlit, tak poprosil staršího atestovaného kolegu, který seděl hned vedle, jestli by on mohl pacientku poučit.

- Ten jen ironicky suše řekl: „No vemem vám půlku střeva, uzliny, možná budete mít vývod.“ Totálně ji odbyl a odešel. Paní se úplně sesypala, začala plakat. Kolečkář se jí snažil upokojit a znovu vše vysvětlit jako internista.

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Podmínky úspěšného absolvování předmětu

Podmínky úspěšného absolvování předmětu

- Být proaktivní, poctivý/á a svědomitý/á.
- Pro ukončení ZS odevzdat kvalitní esej v **ŠABLONĚ** v souladu s podmínkami (vizte Moodle – Podmínky pro získání zápočtu ZS 2023)
- **Rozsah:** 2-3 NS (tzn. 3600 až 5400 znaků včetně mezer)
- **Zdroje:** minimálně 3 relevantní zdroje.

Podmínky pro získání zkoušky

Podmínky pro získání zkoušky

(zimní semestr)

Zápočet a zkoušku za zimní semestr proběhne formou pohovoru, jehož téma si student/ka vybere z nabízených možností a písemně zpracuje. Pro označení práce volíme termín „Zápočtová práce“.

Organizace zkuškového pohovoru

Přihlášení:

Na zkuškové termíny se zapíšete v informačním systému „SIS“.

Místo:

Pohovory budou probíhat na Ústavu lékařské etiky a humanitních základů medicíny 2. LF UK. Pohovory se konají v našich místnostech na Žižale (čtvrtek patro A418 a 420).

Zkoušející:

PhDr. Ingrid Strobachová, Ph.D. ingrid.strobachova@lfmotol.cuni.cz

RNDr. Mgr. Stanislav Palša, Ph.D. palsa@centrum.cz

Mgr. et Mgr. Martin Zielina, Ph.D. martin.zielina@lfmotol.cuni.cz

Nutné podmínky

Formát:

Zápočtové práce odevzdávejte výhradně v sjednané šabloně (vizte Jak psát akademickou esej).

Rozsah:

Minimální 60 řádků strojopisu tj. dvě „normostrany“, tj. min. 3600 znaků včetně mezer maximální 90 řádků strojopisu tj. max. 5400 znaků včetně mezer.

Odevzdání:

Texty odevzdávejte s předstihem alespoň 14 dnů před vaším termínem vytištěný z počítače na Ústav

lékařské etiky a humanitních základů medicíny 2. LF UK. Doporučujeme zaslat esej elektronicky příslušnému zkoušejícímu (vizte výše).

Téma práce

Jaké téma si zvolit? Výuka „Etika, sociologie a filozofie ve zdravotnictví“ spočívá v uvádění do významných humanitních oborů a do důležitých společensko-politických a filosofických témat, které souvisejí nesen se zdravotnictvím, ale také se společností, v níž žijeme.

Zápočtové téma si lze vybrat z následujících okruhů:

- **Odpovědnost jedince za zdraví sebe i celku** (např. etické aspekty intervencí ve prospěch zdraví společnosti – kouření, očkování, obezita, sociální determinanty zdraví);
- **Etické otázky spojené s reprodukčním rozhodováním** (např. interrupce, IVF, surrogátní mateřství);
- **Etická úskalí genetiky v 21. století** (např. CRISPR, léčba vs. enhancement, eugenika);
- **Ženy v medicíně** (např. ženy jako zdravotnice, pacientky, účastnice výzkumu);
- **Etické aspekty transplantací** (např. pravidlo mrtvého dárce, donor chain, finanční kompenzace za dárcovství);
- **Rozhodování na konci života** (např. problematika paliativní péče, eutanázie, rozhodování a komunikace v závěru života).

Kontrolní otázky pro vaši esej

Šablona

Použil(a) jsem doporučenou šablonu?

Obsah

Vyjádřil(a) jsem dostatečně svůj názor a zdůvodnil(a) jsem jej? Používám standardní pojmy k vyjádření myšlenek a argumentů, které jsou obvyklé ve filosofii a etice?

Zdroje, rozsah, formát

Použil(a) jsem relevantní a spolehlivé zdroje? Odkazuji také k odborné či populárně naučné literatuře – tři zdroje? Splňuje můj text požadovaný rozsah alespoň 3600 znaků včetně mezer?

Témata zápočtové eseje

- **Odpovědnost jedince za zdraví sebe i celku** (např. etické aspekty intervencí ve prospěch zdraví společnosti – kouření, očkování, obezita, sociální determinanty zdraví);
- **Etické otázky spojené s reprodukčním rozhodováním** (např. interrupce, IVF, surogátní mateřství);
- **Etická úskalí genetiky v 21. století** (např. CRISPR, léčba vs. enhancement, eugenika);
- **Ženy v medicíně** (např. ženy jako zdravotnice, pacientky, účastnice výzkumu);
- **Etické aspekty transplantací** (např. pravidlo mrtvého dárce, donor chain, finanční kompenzace za dárcovství);
- **Rozhodování na konci života** (např. problematika paliativní péče, eutanázie, rozhodování a komunikace v závěru života).

Podmínky úspěšného absolvování předmětu

Ústav lékařské etiky a humanitních základů medicíny 2. LF UK
Předmět: Bioetika a psychologie I., 2022/2023
Počet znaků (slov): 17 789 (21614)
Doporučená citace: Škoda, J., & Straka, B. (2023). *Jak psát akademickou esej*. Praha: 2. LF UK.

Jak psát akademickou esej

Jaromír Škoda & Barbora Straka

Kontakt: jaromir.skoda@lfmotol.cuni.cz, barbora.straka@fnmotol.cz

2. LF UK

Cílem akademické eseje v předmětu bioetika a psychologie je seznámit se a systematicky analyzovat vybraný medicínsko-etický problém. Dobrá praxe psaní akademických textů odděluje amatérský a profesionální přístup k psaní, přemýšlení a ke studiu obecně. Je jisté, že dobrý obsah je základem dobré práce, ale dobrý obsah bez adekvátní formy postrádá smysl. Ačkoliv formy se liší mezi jednotlivci a institucemi, existují pravidla, která oddělují kvalitní a nekvalitní texty. Zde vám předkládáme požadavky na vaši esej, tipy pro psaní a ukázky častých chyb. Zároveň tento text slouží jako šablona.

Klíčová slova: akademické psaní, esej, formátování, argumentace

Úvod

V předmětu bioetika a psychologie se v prvním ročníku věnujeme představení etických teorií a zajímavých medicínsko-etických dilemat. Ačkoliv je etika filozofickou disciplínou, není naším cílem posuzovat vaše filozofické znalosti – nakonec, jste studenti a studentky

VÝBĚR A ROZSAH TÉMATU

Pro svoji esej si můžete zvolit jedno z následujících témat:

1. Odpovědnost jedince za zdraví sebe i celku (např. etické aspekty intervencí ve prospěch zdraví společnosti – kouření, očkování, obezita, sociální determinanty zdraví)
2. Etické otázky spojené s reprodukčním rozhodováním (např. interrupce, IVF, surrogátní mateřství)
3. Etická úskalí genetiky v 21. století (např. CRISPR, léčba vs. enhancement, eugenika)
4. Ženy v medicíně (např. ženy jako zdravotnice, pacientky, účastnice výzkumu)
5. Etické aspekty transplantací (např. pravidlo mrtvého dárce, donor chain, finanční kompenzace za dárcovství)
6. Rozhodování v závěru života (např. problematika paliativní péče, eutanázie, rozhodování a komunikace v závěru života)

- **Odevzdání: 14 dní před zkušebním termínem** odevzdejte esej vytištěnou, podepsanou a doplněnou o počet znaků na Ústav lékařské etiky a humanitní základy medicíny (do schránky nebo pod dveře); je možné ji zaslat i na e-mail zkoušejícího (ovšem i tak je nutné esej odevzdat vytištěnou se 14 denním předstihem).
- **Obhajoba:** trvá 15-20 minut pokud jste dodrželi řádně stanovené podmínky.

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Zdroje informací

Zdroje informací

- Informace o výuce naleznete:
  - a) na Moodlu;
  - b) v SIS;
  - c) v hromadné korespondenci k předmětu.
- Informace o psaní eseje naleznete:
  - a) na Moodlu;
  - b) v relevantních zdrojích (zpravidla jsou to odborné studie, knihy apod.).
- Pokud na žádném z výše uvedených místech nenaleznete odpověď, tak mě kontaktujte: martin.zielina@lfmotol.cuni.cz.

Dotazy

martin.zielina@lfmotol.cuni.cz

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITA KARLOVA

Děkuji za pozornost

zdraví a nemoc, vztah zdravotníka a pacienta (dr. Zielina)